

20.05.2014

Sotep/6

§ 204

Sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen kuljetuspalvelumatkojen matkaoikeuksien lukumäärän tarkistaminen

HEL 2014-005457 T 05 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksen mukaisesti kumota sosiaalilautakunnan 13.2.2007 30 § tekemän päätöksen ja muuttaa sosiaalihuoltolain nojalla kuljetuspalveluja saavien asiakkaiden matkamäärää kahdeksasta neljään yhdensuuntaiseen matkaan kuukaudessa 1.9.2014 alkaen.

Käsittely

Vammaistyön johtaja Tuula Poikonen ja kuljetuspäällikkö Tuomas Päivinen olivat kokouksessa kutsuttuina asiantuntijoina läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Vastaehdotus:

Tuula Salo: Lautakunta päättää, että sosiaalihuoltolain nojalla kuljetuspalveluja saavien asiakkaiden matkojen määrä säilytetään ennallaan. Tällä tuetaan ja mahdollistetaan asiakkaiden toiminnallisuus ja omatoiminen selviytyminen kotona. Matkapalvelu laitoshoidon ulkopuolisena palveluna tulee säilyttää riittävänä estämässä joutumista enemmän resursseja vaativien palveluiden käyttäjäksi

Kannattajat: Anna Vuorjoki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättää, että sosiaalihuoltolain nojalla kuljetuspalveluja saavien asiakkaiden matkojen määrä säilytetään ennallaan. Tällä tuetaan ja mahdollistetaan asiakkaiden toiminnallisuus ja omatoiminen selviytyminen kotona. Matkapalvelu laitoshoidon ulkopuolisena palveluna tulee säilyttää riittävänä estämässä joutumista enemmän resursseja vaativien palveluiden käyttäjäksi

Jaa-äännet: 8

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuomas Nurmela, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 5

Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Tuula Salon vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 8 - 5.

Jäsen Tuula Salo jätti päätöksestä alla olevan eriävän mielipiteen:

"Sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen kuljetuspalvelumatkojen matkaoikeuksien lukumäärän tarkistaminen.

Lautakunnan olisi pitänyt päättää säilyttää matkaoikeuksien lukumäärä ennallaan ja säästöt olisi tullut kohdentaa rakenteisiin, eikä palvelun laatuun ja määrään.

Lisäksi palvelun tuotantoprosessi tulisi harkita uudelleen samaan linjaan Espoon ja Vantaan kanssa."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1 Ote sosiaalilautakunnan pöytäkirjasta 13.2.2007.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vammaistyön johtaja Tuula Poikonen ja kuljetuspäällikkö Tuomas Päivinen ovat kokouksessa kutsuttuina asiantuntijoina läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki myönnetään sosiaalihuoltolain 20 ja 21 §:n nojalla. Kyseessä on harkinnanvarainen ja määrärahasidonnainen etuus. Tukea myönnetään pääsääntöisesti vanhusväestölle.

Sosiaalilautakunta päätti 13.2.2007 § 30 nostaa sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen matkaoikeutta neljästä kahdeksaan yhdensuuntaiseen matkaan kuukaudessa.

Väestön ikääntymisestä johtuen kuljetustuen asiakasmääriin ja matkamääriin kohdistuu merkittäviä kasvupaineita. Kustannusten vähentämiseksi ja kasvun hillitsemiseksi esitetään nyt enimmäismatkamäärän rajoittamista neljään matkaan kuukaudessa. Vuonna 2013 sosiaalihuoltolain nojalla tehtiin yhteensä 45 414 neljä matkaa ylittävää matkaa, mikä on noin 37 % kaikista sosiaalihuoltolain nojalla tehdyistä matkoista. Keskimäärin asiakkaat tekivät 2,9 matkaa kuukaudessa.

Vuonna 2013 kuljetustukea sai 5 534 asiakasta, mikä on 17,5 % enemmän kuin vuonna 2010 (4 710). Asiakasmäärän kasvusta johtuen myös matkojen määrä on kasvanut, joskin hieman maltillisemmin. Vuonna 2010 sosiaalihuoltolain nojalla tehtiin 106 946 matkaa, kun vastaava luku vuonna 2013 oli 122 952 matkaa (+15 %).

Kustannukset ovat kasvaneet asiakas- ja matkamääriä nopeammin. Kustannukset kasvoivat 2,1 miljoonasta eurosta 4,6 miljoonaan euroon vuosien 2010 ja 2013 välisenä aikana. Kustannusten kasvua selittää ennen kaikkea yksittäisen matkan hinnan nousu. Vuonna 2010 yksi matka maksoi keskimäärin 17 euroa ja vuonna 2013 jo 33,50 euroa. Asiakkaat matkustavat aiempaa pidempiä matkoja. Mahdolliset lisäpalvelut, kuten saattajalisä, nostavat yksittäisen matkan hintaa.

Pääkaupunkiseudun kunnissa on erilaiset käytännöt sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen myöntämisessä. Espoossa ja Vantaalla käytössä on liukuma. Tämä tarkoittaa, että asiakkaille voidaan harkinnan perusteella myöntää matkaoikeus 2-12 yhdensuuntaiselle matkalle kuukaudessa. Toisin kuin Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla on määritetty korvattavan matkan enimmäishinta. Espoossa yläraja on 21 euroa/matka ja Vantaalla 30 euroa/matka, jolloin asiakas maksaa itse enimmäishinnan ylittävän osuuden.

Matkojen tilausjärjestelmään, yhdistelyyn ja kilpailutettuun liikennöintiin perustuva järjestämistapa ei Helsingissä mahdollista matkakohtaisen enimmäishinnan asettamista. Matkojen välitysjärjestelmän toimittajalta ja Palmialta saadun selvityksen mukaan yksittäisen matkan hinta määrittyy sen mukaan, ohjautuuko matka Palmian ohjauksessa oleviin ajoneuvoihin vai taksiliikenteeseen, onko matka yhdistelty tai onko matkan varrella sallittuja pysähdyksiä. Näin ollen asiakaskohtaisen matkan hintaa ei voida nykyisillä järjestelmillä luotettavasti määritellä.

Valmistelun yhteydessä on tutkittu Espoossa ja Vantaalla käytössä olevan liukuman mahdollista käyttöönottoa. Molemmissa kaupungeissa pääpaino matkojen määrässä on lähellä liukuman ylärajaa. Espoon ja Vantaan kokemusten perusteella arvioidaan, että liukuman

käyttöönotto ei juuri vähentäisi sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen kustannuksia.

Valmistelun yhteydessä on arvioitu myös mahdollisen matkojen vuosijaksotuksen käyttöönoton vaikutuksia. Helsingissä on ollut käytössä matkojen vuosijaksotus ja siitä luovuttiin aikanaan kustannussyistä. Matkojen käyttö lisääntyi selvästi vuoden lopussa ja siksi Helsingissä siirryttiin kuukausijaksotukseen. Yksilöllisen harkinnan perusteella asiakkaalle voidaan tälläkin hetkellä myöntää vuosijaksotus.

Kuljetuspalvelujen vuoden 2014 talousarvioennusteen mukainen ylityshukka on 1,6 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen osalta on riski noin 1,3 miljoonan euron ylitykseen, mikä edellyttää asiakasmäärien ja matkamäärien kriteereiden uudelleen arviointia.

Vammaistyön tulosbudjetin raamissa pysyminen tänä vuonna ja palvelujen turvaaminen myös tulevaisuudessa edellyttävät toimenpiteitä kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Vammaistyön palveluista noin 95 % kuuluu kunnan ehdottoman järjestämisvelvollisuuden piiriin, jolloin ne muodostavat asiakkaille subjektiivisen oikeuden palveluihin.

Esitetyllä muutoksella sosiaali- ja terveystalouden menojen arvioidaan alenevan vuositasolla noin 1,4 milj. euroa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuljetuspalveluilla tuetaan asiakkaiden omatoimista suoriutumista, päivittäisten asioiden hoitamista ja sosiaalisen elämän ylläpitämistä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1 Ote sosiaalilautakunnan pöytäkirjasta 13.2.2007.

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.05.2014 § 189

HEL 2014-005457 T 05 00 00

Postiosoite

PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI1880001200052430

Alv.nro

FI02012566

20.05.2014

Sotep/6

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.05.2014 Pöydälle

Vammaistyön johtaja Tuula Poikonen ja kuljetuspäällikkö Tuomas Päivinen olivat kokouksessa kutsuttuina asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Pöydällepanoehdotus:

Hannu Tuominen: Esitän asiaa pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi